

Naročnina: doma na skü-
pni naslov mesečno 2 D.,
na posameznoga 2 Din.
50 par.

V inozemstvo mesečno
6 Din. Z M. Listom, M.
Ogracekom i kalendarom
letno 100 Din.

Plačati se mora bar me-
sečno naprej.

Štev. položnice 11806.

Rokopisi se ne vračajo.

NOVINE SLOVENSKE

Vredništvo v D. Lendavi
ava v Črensov-
v. Krajina.

glasov:

10 Din., pol

i tak niže.

ed tekatom

rec 2 Din. Mali

oglasi do 10 reči 5 Din.,

više vsaka reč 1 D. 50 p.

i oglasna taksa posebi.

Popust po dogovori.

Življenje v družini.

V ednom malom francoskom mesti Caenu se je zgodilo to. Na policijo je prišeo ednoga večera edenajstletni dečak i proso, či bi smeo gučati s policijskim komisarom. Sama koža i čunta ga je bila. Bio je videti strašno zmantani i zalakani. Policijski komisar je prišeo i dečak njemu je pripovidaao žalostne reči. Starši so z njim strašno slabo ravnali. Neprestanoma so ga bili, a jesti so njemu skoro nikaj ne šteli dati. — Dečaka so obdržali tisto noč na policiji. Na drugi den so šli policaji na njegov dom i mogli spoznati sami, ka je dečko ne lagao. Istina je bila vse, ka je pripovidaao. Starši so z njim ravnali ščista živinsko i že več tjeđnov je ne dobo zadostne hrane. — Nečloveške stariše so zaprli.

Drugi nečloveški dogodek. Bilo je pri Parizi, v Noisy-le-Secu. Tü je policija nedavno preiskala hišo edne delavske družine. Bila je družina najmre policiji zatožena. Policaji so hišo preiskali i našli so v jako zanemarnjenom, zapuščenom i nesnajžnom deli hiše dve deklički. Prva je bila stara edno leto, druga pa pet let. Obleča sta na sebi ne meli nikšega. Od velkoga stradanja sta bile ščista sühivi pa tüdi sta bile strašno zapuščenivi. Meli sta mater. A ta je bila velka pijanka i za svojivi deteti se je nikaj ne brigala. — Policija je zaprla to mater, ki je pač ne mela srca.

Takšij i podobnij dogodkov je v Franciji vñogo. Ne mine niti den, ka ne bi pisali francuski listi od takšij nad vse žalostnij dogodkov, kda stariši tak nesmileno ravnajo s svojov decov i jo tak brez srca trapijo. Pa ne godi se to samo v bližini, v okolici Pariza, nego tüdi po vesnicaj, pri kmetaj.

Ka je vzrok tomi nečloveškomi ravnjanji starišov? Slabo družinsko življenje. Zakon je takšim starišom ne nikaj svetoga. V cerkev ne hodijo. Ne molijo. Ne verjejo ne v Boga, ne v Cerkev. Ne vejo, kak velka milost i sreča je za vsako človeško srce — Kristušova vera, življenje po njoj. Že sami tej stariše so bili slabo vzgojeni. Šola i vse javno življenje je bilo napojeno z brezverstvom. Iz šolskih knjig so izbrisali vse, ka je bilo napisano od Boga, Cerkev i vere. I sad toga brezverskoga vzgajanja? Slaba, pokvarjena i brezverska mladina, šteroj je niedna hüdobija ne bila prevelka, niedna nesramnost pregrda i nieden greh prestrašen. I ta mladina je rastla v tom pokvarjenom dühi i zato so bili zakoni, štere so sklenjavali, brez blagoslova božega, brez vernosti, brez sreče, brez prave požrtvovalne, tiste Kristušove lübezni.

Deca so njim bila samo v breme. Ne so je marali. Za njüvo düšo, vzgajanje so se ne dosta brigali. Ne je bilo lübezni med možom i ženov, i ne je bilo lübezni starišov do dece. I tak je zdaj v vñogih družinah v Franciji. Toploto i lepoto pravoga družinskoga življenja ne poznajo. Stariši, posebno pa matere, so ščista zgüblene, razvüzdane düše. Stalno živejo raj v kakših malovrednih oštarijaj, hodijo v kina i gledališča, ki so na slabom glasi i tü si svoje že itak zadosta pokvarjene i nesrečne düše napajajo šče z hüjšim gnojom nekajostnoga življenja. Deca pa doma stradajo, živejo v najhüšem pomenkanji.

Šče slabše je tam, kde se stariši ydajo pijančüvanji i v hiši zavlada zavolo njega siromaštvo! Kelko morejo tam prestati, pretrpeti, i to po nedužnom, njüva deca. Malo dobroga vidijo, malo dobroga čüjejo. Rastejo v najvejšoj zapuščenosti, pomenkanji. I nega nikoga, ki bi se pobrigao za njüve düše, nemrtelne düše! Kak stra-

Razgled po katoličanskem sveti.

Iz katoliških misijonov. Krščanski Eskimo (prebivalec mrzle severne Amerike) je v ednom varaši pravo misijonari: „Tej beli ljudje (Evropci, Eskimi so najmre rjavoga obraza) so ne prazne glave. Tak visike hiše znajo zidati, ka bi se človeki v glavi zavrtelo prle kak bi prišeo do vrha. Tüdi inačiče hiše znajo zidati, te so nej tak visike, so pa jako duge i v njih je vse: poste, ognjišče, shrambe; pa te hiše se giblejo ščista same po železi (misli na železnice). Napraviti znajo ogen, ki po žicaj (droti) ide na vse kraje (elektrika), celo v male glažeke (steklenice, žarnice) ga spravijo, da njim sveti; če ga več ne rabijo (nücajo), ga pa pošlejo po žicaj nazaj v peč (v dinamo). Ednoga pa tej ljudje ne vejo: moliti, še velki tjeđen pa k Vüzmi nej. Pri nas znamo bole, zato sem pa tam raj kak tü“.

Nemčija. Hitler se šče s katol. Cerkvijov pomiriti. Kak je znano, sta zadnje čase prišla navzkriž Cerkev i Hitler. A zdaj se vršijo nova pogajanja med nemškov vladov i zastopniki katoličanske cerkve. V glavnom se ide za vzgajanje katoličanske mladine, združene v katoličanskih družstvih. Med mladinov, posebno onov, štera je združena v Hitlerovih mladinskih družstvih, se močno širi protiverska vzgoja. I za to mladino se tüdi ide. Da bi se te spor rešo, šče nemška vlada ustanoviti posebno, vsedržno mladinsko organizacijo „državne mladine“ i tak organizacija bi bila izven stranke. V njoj bi bila hitlerjanska mladina pa tüdi mladina naše katoličanske Cerkev i drugih ver. Hitlerjanska mladina bo tvorila posebno izbrano skupino i se bo vzgajala za glavna, vodilna mesta v narodnosocialističnoj stranki. Cerkvi se pa nüdi ta prilika, da bo mogla vzgajati katoličansko mladino. Cerkev bode mela pravico, da bo sama postavljala verske vzgojitele za svojo mladino. Država pa bo te vzgojitele plačüvala. — Nemški škofje, zbrani na konferenci v Fuldi, so privolili v to, ka bi katoličanska mladinska družstva vstopila v to veliko državno organizacijo „državne mladine“. Zastopnik nemške vlade dr. Kerrl je oblübo v imeni vlade škofom, da bo nemška vlada skrbela za to, da se protiversko vzgajanje hitlerjanske mladine omeji i se prepovejo vsi napadi proti krščanskim veram i njüvim pripadnikom i da se prepovejo poganske i protiverske pesmi v mladinskih družstvih.

Anglija. Pisateo Belloc od katoličanstva. Belloc, šteri je prehodo velki del Amerike, da bi spoznao tiste prilike, piše tüdi med drugim od ameriškega katoličanstva. Niti razne evangeličanske sekte (vöre), niti Rooseveltova prizadevanja za obnovitev socialnoga reda, niti novi nazori od ženitve nemrejo pomagati Ameriki. Edino katoličanska Cerkev ma vse to, s šterim lejko obnovi amerikanski narod. Ona edina dava sigurnost, jasen odgovor na velka

šen odgovor bodo takši stariše davali od svoje dece!

Ali nas vse to ne zadene v dno srca? Ali nam je ne vse to v glasen opomin, kakše nesmijo biti družine, če ščejo biti srečne, zaistinsko srečne? Ja, istina je to: denešnji svet, ki šče žüveti brez Boga, brez svete Cerkev, brez prave, Kristušove vere, te denešnji svet nema i tüdi nemre meti srečnih, zdravih družin!

Kakša je družina, takše je ljudstvo, takši je narod, takša je država, takši je svet! Či ščemo, ka bi bio svet bolši, država srečnejša, narod dobro vzgojeni i plemenitejši, morajo postanoti najprle družine prave, zdrave! Družina, to je tista vretina, od štere more i lahko pride vse slabo ali pa vse dobro na

pitanja, s šterimi se muči denešnji svet. To vala posebno za Ameriko, ar so tisti ljudje živeli v brezbriznosti i so bili z denešnjov krizov strašno iznenadeni. Vse, na štero so oni gradili svojo bodočnost z brezmejnim zavüpanjom v samoga sebe, se je razkadilo. Neomejna osebna svoboda, na vekov veke osigurana dobrobit, najbole dovršena državna uredba, s šterim so se Amerikanci vsikdar hyalili pred celim svetom, vse to leži dnes v razvalinaj, pri lüdej pa vlada vseposedi velka razdvojenost. Edino katoličanska Cerkev stoji sigurna, mirna, nespremenliva v svojih zahtevaj. Tüdi njeni dozđajšnji neprijateli priznajo, da stoji katoličanska Cerkev na nepremagljivom fundamenti, šteroga nihče drugi nema. Če šče ameriški narod obnoviti i začniti novo življenje, najde moči edino v katoličanskoj cerkvi.

Rusija. Strašna usoda ruske dece. Ruski izseljenec, šteri je pred kratkim pobegno iz temnice na Soloveckij otokaj, pripovidaao strašne stvari od tamošnjih prilik. On pravi: Že skoro celi svet zna dobro, da je v Rusiji strašno dosta zapuščene dece, ki odijo kak nerazumne stvari se pa ta brez vsakoga roditelskoga nadzorovanja, Skitajo se po cestaj kak divji psi. Sami boljševiki nevejo, ka delajo s tov decov. Prignali so je na ladje i jo odpelali na otok Kond. To je eden od strašnih Soloveckih otokov. Tam je bilo te dece okoli 6000. Deca so bila na pou naga i bosa. Od mraza so se trosila. Od vročine so njim gorele oči. Zapirali so je v barake brezi oken, brez postel, brez peči. Ne je bilo tam niti slame za ležišče. Davali so jim vsaki drugi den toplu vodo i vsaki štrti den falat krüha. Deca so prosila krüha, odela, obütev, ali njuve reči je boljševiška gospoda ne štela razmiti. Takša dejanja so privedla do toga, da je vmrlo vsaki den 30—40 dece. Mrtve so nosili i metali v edno grabo kak kakše kamenje. — Te izseljenec, ki nam to sporoča, je meo zapoved, da pokapa to deco. Število mrtvih je naraslo na 357. Pravi, da njemu ešče zdaj ido gor vlasje, kda si na strašna djanja zmisli.

Kitajska. Izjava kitajskoga generala Čang-Kaj-Šeka, našim misijonarom. General Čang-Kaj-Šek, glavni zapovednik kitajske vojske i predsednik nankinške vlade, je napisao odpreto pismo krščanskim misijonarom, v šterom priznava, da edino vpliv krščanske moči vtrdi i povzdigne npravno življenje kitajskoga naroda i da se edino s pomočjov krščanstva vzgojijo novi ljudje. — Ta izjava ma velki pomen, če se spomnimo, kak je te general preganjao krščansko cerkev leta 1927. V toj bojni so bili podreti mnogi samostani i mnoge cerkvi. V temnici so tisti čas vmorili 2 dühovnika iz družbe Jezušove. Dnes pa ma te ge-

neral ščista drugo mišljenje od naloge krščanstva na Kitajskom. Bodočnost kitajskoga naroda je odvisna od razvoja misijonskoga dela.

Ali samo dve poti sta: ali v družini vlada pravi, Kristušov düh, požrtvovalna lübezen i brezmejna zvestoba — ali pa tisti poganski, šatanski düh, šteromi je ne nikaj tak zvišenoga i svetoga, ka ne bi oblato, šteri ne pozna prave lübezni med možom i ženov; ne ve, ka je to, očinska i materinska lübezen do dece.

Ali zdaj razmimo, zakaj cerkev tak pazljivo i skrbno čüva nad družinov i tak brani njeno svetost i nerazdružnost proti vsem, ki se njoj vü-pajo s kakšim slabim namenom približati? Ja, edini braniteo prave družinske sreče je na sveti samo sv. Cerkev!

Ali pa so naše družine takše, kak bi mogle biti? Ali šče prebivle v naših starišaj prava lübezen do dece?

neral ščista drugo mišljenje od naloge krščanstva na Kitajskom. Bodočnost kitajskoga naroda je odvisna od razvoja misijonskoga dela.

Španija. Tjeđen dni za dühovniška pozvanja. V Španiji, kde vlada kriza tüdi med dühovniškimi pozvanji, je sklicao primas v Toledi zborovanje. Zbralo se je okoli 2000 vernikov z vse strani Španske. Gučalo se je od krize dühovniških pozvanj, od zdržavanje semenišč, od toga, kak naj sami vzgajajo dühovniška pozvanja, od skupnoga dela starišov, tiska i šole za pomnoženje dühovniškoga pozvanja. I mi, ali se bar včas i zmislimo na to veliko düžnost? Premislimo!

Cerkve gorijo po vsoj Španiji. Kak smo že poročali, so pred dvema tjeđnoma bile volitve v Španiji. Zmagali so komunisti. Voditeo katoličanov je ne prišeo v vlado, ki je sestavljena iz samih komunističnih vrst. I ka smo pričaküvali z njüvov zmagov, se godi. Po vsoj Španiji se zbirajo bande komunistov, ki svojimi veselji, da so zmagali, tak davlejo düška, da se zaganjajo v farofe, cerkve, samostane, jih ropajo i zažigajo. Tüdi tiskarne, gde so se tiskali katoličanski listi, zažigajo. Uredništva listov ropajo. Na Španskom so nastanoli tak strašni časi, da jih španska zgodovina ne pomli. Brezposelni delavci i drugi komunisti šuntajo vnožine lüdi, da ropajo po cerkvaj i samostanaj, kak zbesnjeni, nato pa jih zažgejo, tak da gorijo različne dragocene i umetne stvari, ki so jih po starejših samostanaj skrbno čüvali. Zdjaj ne iščejo tiste bogataše, kapitaliste, ki so cecali krv siromaškoga ljudstva, ne pitajo, če je cerkev kaj kriva ali ne — da bi kaj dobra včinila, to itak ne verjejo — nego samo začnejo vničavati vse, ka je v slüžbi katoliške vere.

Dühovniki bežijo. Življenje dühovnikov je med takšimi razbojniki ne varno. Zato vñogi dühovniki bežijo s svojih far, samo da si rešijo golo življenje. Dühovnik je pač vsešürom vsikdar med prvimi, šteroga se napadne, gda ide boj proti cerkvi. Šatan dobro zna, da trebe vdariti pastira i ovce se bodo razbliknole.

Sestre preganjajo iz samostanov. Tüdi nedužnim sestram ne prizanašajo. Sirote so nikaj drugo ne krive, kak samo to, da so Bogi slüžile, skrite v samostanskoj tišini, nikomi na poti, nikomi v nevolu i itak so v Kordobi komunisti vse sestre odgnali domov med strašnimi prizori.

Nekaj mrtvih. Policija te že navadno tüdi nastopi proti takšemi divjastvi, samo te že, gda je prekesno, gda že cerkve gorijo. Itak se včas i razvije bitje med policijov i med podivjanimi komunisti, tak da je na večih mestih nekaj lüdi celo vmorjenih, mnogo pa ranjenih.

Ali se ne bi tüdi po naših vesnicaj našli podobni dogodki kak v Franciji? Stariše, več lübezni med sebo i več lübezni do svoje dece, neoženjene, posebno pa oženjene! Vñogokrat pozabite, ka je vaš že oženjeni sin ali hči šče naprej vaše dete!

I šče edno. Vñogo naše mladine, oženjene i neoženjene, prebivle ravno v Franciji, kde mamö telko svojih izseljencov. Novine so že večkrat opozarjale na nevarnosti i senčne strani izseljenišstva. S kak čüdnimi mislimi se večkrat naši vrnejo ravno z Francije. Skrbimo vsi, ka ne bode tüjina svojimi slabimi vzgledi rüšila tiste naše družinske sreče, kelko je šče mamö.

Občüvajmo družini svetost i tak sebi ohranimo s tem srečo!

NEDELA

Prva postna.

Berilo iz pisma svetoga apostola Pavla Korinčanom (2 Kor. 6, 1-10). Bratje! Opominjamo vas, da milosti bože ne pridoma ne sprejmite. — Pravi najprej: „Ob časi milosti sem te poslušno i na den rešitve sem ti pomagal. Glejte, zdaj je čas milosti, glejte, zdaj je den rešitve! V nikom ne davlemo niedne spake, da se naša služba ne bi grajala, nego se v vsem kažemo kak bože služabnike v velkoj potrpežljivosti, v nevolaj, v potrebaj, v stiskaj, v ranaj, v vozej, pri trūdaj, verestivajoč v noči, v posti; s čistostjov, z znanjom, s prizaneslivostjov, s prijaznostjov, s Svetim Duhom, s ljubenzijov, ki je ne jalna; z oznanjanjom istine, z božov močjov, z orožjom pravice v desnoj i levoj; v časti i nečasti, pri dobrom i slabom glasi; kak zapelivci i itak istinski, kak nepoznani i itak znani, kak vmirajoči i glejte, živimo, kak zbiti i itak ne vmorjeni; kak žalosni, pa vsikdar veselji, kak siromaški, pa itak mnoge bogatimo, kak da nikaj ne bi imeli i itak vse mamu.“

Evangelij po sv. Mateji (4, 1-11). Te je odpelal Duh Jezusa v puščino, da ga je hudi duh skušavao. I kda se je posto štirideset dni i štirideset noči, je bio naslednje lačen. I pristopio je skušnjavc i njemi pravo: „Če si Sin boži, pravi, naj bodo tej kamni kruh.“ On je odgovoro: „Pisano je: „Naj ne živi človek samo od kruha, nego od vsake reči, ki pride iz vust božih.“ Potem ga hudi duh vzeme s seboj v sveto mesto i ga postavi na vrh templja i njemi pravi: „Če si Sin boži, vrži se dol, zakaj pisano je: „Svojim angelom za volo tebe zapove i na rokaj te bodo nosili, da z nogov ne zadeneš v kamen.“ Jezus njemi je pravo: „Pisano je tudi: „Ne skušavaj Gospoda, svojega Boga.“ Znova ga vzeme hudi duh s seboj na jako visoko goro, njemi pokaže vsa kralstva svejta i njihovo diko i njemi pravi: „Vse to ti dam, če pred mene spadneš i me moliš.“ Te njemi pa pravi Jezus: „Poberi se, šatan; zakaj pisano je: „Gospoda, svojega Boga, moli i njemi samomi služi.“ Te ga je hudi duh pušto i glej, angeli so pristopili i njemi dvorili.

„Gospoda svojega Boga moli i njemi samomi služi.“ (Mat. 4, 11).

V teh Jezusovih rečaj je naše zvišeno pozvanje, naša glavna naloga tu na zemli. Bogi moremo verno služiti, či ščemo uživati pravo srečo tu na sveti. pa ednok v večnosti. Samo ka človek li prevečkrat pozabili na to svoje pozvanje. Zanemarja dužnosti, štere ma do svojega Stvarnika, zablodi v greh i se tak postavi v nevarnost večne pogube. On ne služi Bogi, nego hudiči. — Sv. Cerkev, njegova skrbna mati, pa si prizadevle na pravo pot ga pripelati, zato njemi ponüvle vse zveličanske pripomočke. Od časa do časa njemi ešče prav posebno na srce polaga njegove dužnosti za dušo. Tak je zdaj v tom svetom postnom časi. V evangeliji nam pred oči postavi Jezusa, kak se je On pripravil za svoje zvišeno pozvanje, to je: človeštvo odrešiti od greha i ga zveličati. On se je v samotnoj, tihoj puščavi pripravil za molitvov i postom. Duhovno pokrepčani po molitvi i posti je premagal skušnjavca, ki je šteo Jezuso odrešilno delo zabaniti. Sv. Cerkev nas šče, na Jezusa kazoč, opomniti, da bomo tudi mi šatana, šteri se vsikdar trudi nas v greh zapelati, premagali, či bomo Gospoda posnemali i se v tihoj samoti z molitvov i postom bojevali proti skušnjavci. — Či pa nas je li včasi znoro, ka smo grešili, moremo se podat na rešilno ladjico, to je, v spovednico k sv. spovedi. Z odpuščanjom grehov dobimo nazaj bože prijateljstvo i s tem življenje naše duše. Dokač je bila v smrtnom grehi, je bila mrtva. Či bi se v grehi ločila od tela, bi bila nadnaravno mrtva vekomaj. Bila bi gorivo za strašni peklenki ogen. V dobri spovedi pa duša znova ožive. Posvečujoča milost, štero Bog znova vlije v dušo, je njeno vstajenje od mrtvih, njeno novo življenje. To je vekši dar kak vse na sveti. Vsa lepota, vse zdravje, vse bogastvo, vsa moč, vsa slava, vsa modrost i vsa oblast vseh ljudi na tom sveti je nikaj v primeri s tem dušnim vstajenjom. Je cilo več kak majo po svojoj naturi vsi nebeski duhovi. — Ah, kakša hüdoba je tedaj greh, šteri oropa to milost srca, vsakšemi srca, nešetim srcom.

Zasedanje banskoga sveta v Ljubljani.

Naši gospodje banski svetniki so z vsem srcem zastopali našo krajino.

Kak znano, se je vršilo od 17. do 22. februara v Ljubljani zasedanje banskoga sveta, gde so našo krajino zastopali na novo imenovani banski svetniki g. g. Klekl Jožef, Bajlec Franc i Bačič Franc. Zasedanje se je začelo vsakši den ob 9 vori zajtra i je trajalo z malim odmorom poldne navadno do devete i desete vore zvečer.

Zdajšnji banovinski proračun izkažuje 97 milijonov Din. dohodkov i telko izdatkov, proti lanskoletnomi, šteri je meo 83 milijonov dohodkov i ravno telko izdatkov. Da so pri letošnjem proračuni vekši izdatki, so se morali povekšati dohodki i to se je zgodilo na te način, da so letos povekšane doklade od lanskih 45 milijonov, na 47 milijonov letos, trošarine so zvišane od lanskih 22 milijonov na 27 milijonov letos, takse so zvišane od lanskih 13 milijonov na 16 milijonov letos. Poleg toga je v letošnji banovinski proračun postavljen kak dohodek, dotacija države v zneski 2,700.000 Din. Dve preminočivi leti namreč so v banovinski proračun sploj nikše državne dotacije ne postavili. Od celoga proračuna, posebno od dela naših banskih sketnikov, bomo ešče podrobno poročali, za zdaj povdarimo samo glavne uspehe, štere so dosegli naši ban-

ski svetniki. Največji uspeh je gotovo novi most prek Müre pri Petancih.

To je že davna naša zahteva bila, zato, ka naša krajina ešče do zdaj nema prave zveze z ostalov Slovenijov. Most pri Veržeji je samo lokalnoga pomena, most prek Müre pri Petancih pa zveže našo krajino z velikov novov cestov od Lendave i Sobote, naravnost z Mariborom. Gda je g. banski svetnik Bajlec v dobro pripravlenom govori povdarjal potrebo po novom mosti, dokazüvao, kak je v tom pogledi do zdaj naša krajina bila zapostavljena i je predlagao, naj g. ban dovoli, da tri leta zaporedoma plača banovina za most po pol milijona dinarov, je samo ednok g. ban stano i povedao, da te kredit odobri i se bo most začno ešče to leto graditi. Po tom uspehi, so drugi banski svetniki g. Bajleci čestitali. Drugi velki uspeh je

regulacija Müre

na štero je g. ban pristao po govori g. banskoga svetnika Klekla. G. Klekl so opisali vse teškoče i nevole, štere zadevajo naše ljudstvo, posebno v krajaj od Bistrice navzdol. Za letos je zasigurana vsota za najpotrebnejša dela, zednim se pa bodo izvršile tudi letos že vse priprave za vekšo, sistematično

regulacijo Müre. Več predlogov so g. g. banski svetniki naše krajine skupno predlagali. Tak je odobrena tudi

podpora za elektrifikacijo vasi Rakičan,

ka se bo ešče letos napravilo, tak da bo s pomočjov i sodelovanjom banske uprave že letos zasvetila električna svetlost v Rakičani. Moralno i denarno podporo so dosegli naši banski svetniki tudi

za našo gimnazijo i za zidavo nove bolnišnice v Soboti.

Vüpamo se, da po vsem tom ednok le pridemo mogoče že v najkračšem časi do nove moderne bolnišnice v Soboti, ka je pri nas krvava potreba. Našim g. g. banskim svetnikom se je posrečilo, da so posebno za gimnazijo i za novo bolnišnico zainteresirali celi banski svet, tak, da se je ves banski svet soglasno izjavio za potrebo popune, osemrazredne državne gimnazije i za novo moderno bolnišnico v Soboti.

Podrobnejše podatke, predloge i uspehe naših banskih svetnikov, šteri so letos na zasedanji banovinskoga sveta telko dosegli za našo krajino, kak se je to ešče ne zgodilo, kak Jugoslavija obstoji, bomo poročali naprej v naslednjih številkah naših Novin.

Delo naših banskih svetnikov.

Naši g. g. banski svetniki Klekl Jožef, Bajlec Franc i Bačič Franc so s celim srcem zastopali našo krajino v Ljubljani na zasedanji banskoga sveta. Odsehmao bomo prinašali v našem listi njihove predloge. Prvi je sledeči.

Kraljevski banski upravi dravske banovine

v Ljubljani.

Potreba po popolni osemrazredni državni gimnaziji v Murški Soboti je že splošno znana in je ta zadeva že splošno slovenska zadeva. Prebivalstvo Slov. Krajine sedaj samo vzdržuje peti razred samoupravne gimnazije v Murški Soboti, kar je za to obubožno prebivalstvo vsekakor veliko breme in zato vljudno prosi naslov, da blagovoli z znatnimi podporami omogočiti vzdrževanje samoupravnih razredov, dokler država ne prevzame višjih razredov gimnazije v Murški Soboti.

V Murški Soboti je ustanovljeno Muzejsko društvo, katero je velike kulturne važnosti za vso Slov. Krajino, pa tudi za vso Slovenijo, ker je pač ta Krajina zgodovinsko in zemljepisno še zelo malo preiskana, razne dragocenosti velike kulturne vrednosti so pa v nevarnosti, da se porazgubijo. Zato vljudno prosimo, da blagovoli naslov tej ustanovi s podporo omogočiti njeno delovanje.

Ljudska prosveta je v Prekmurju šele v najnovem času začela delovati in je njeno delovanje za kulturno in prosvetno povzdigo ljudstva velike važnosti, zato vljudno prosimo, da

blagovoli naslov Slov. Krajini v tem pogledu še prav posebno pažnjo posvetiti ter mlado prosveto v Slov. Krajini z znatnimi podporami podpreti.

Podpore in velike pažnje naslova je potrebno tudi sirotišče v Turnišču, katero med tamk. prebivalstvom vrši veliko socialno in kulturno nalogo, zato vljudno prosimo, da naslov blagovoli tudi to institucijo podpreti. Istotako prosimo, da se posveča pažnja zlasti družinam z mnogimi šolobveznimi otroci ter da se ob različnih obdaritvah ozira predvsem na take družine, katerim se naj priskoči na pomoč s podporo za šolske potrebščine ter za obleko otrok.

Agrarni interesenti v Ižekovcih, srez Dolnja Lendava so si nabavili brod radi dovažanja svojih pridelkov z onstran Müre, kateri brod pa mora biti še komisijelno pregledan, zato vljudno prosimo naslov, da blagovoli tem interesentom radi njihovega siromaštva spregledati komisijske stroške za pregled in odobritev broda.

Tiskovno društvo tiskarne sv. Družine je že pred enim letom vložilo prošnjo za podelitev tiskarske koncesije, vendar ta prošnja še do danes ni rešena, zato vljudno prosimo naslov, da blagovoli to prošnjo čimprej in ugodno rešiti.

Iz sredstev bednostnega fonda se za pasivne kraje nabavlja vsako leto koruza ter razdeljuje prebivalstvu, katero je ogroženo od lakote. Ker se mora ta koruza često za visoko ceno kupovati, vljudno prosimo naslov, da

blagovoli v ta namen v Slov. Krajini mnogo pomagati, ker ravno takoj po žetvi navadno pšenica nima skoro nobene cene, obdarjenecem bo pa pšenica prišla še mnogo bolj prav ko pa koruza.

Obenem vljudno prosimo, da blagovoli naslov v celoti upoštevati predloge iznešene od podpisanih, naj se omogoči gradba poslopja za služinčad pri kmetijski šoli v Rakičanu, kakor tudi, da se s potrebnim kreditom omogoči elektrifikacija vasi Rakičan, kar bo služilo dobro tudi kmetijski šoli v Rakičanu.

Ker je prebivalstvo Slov. Krajine, zlasti obmejno nadvse siromašno, zelo težko čuti bremena, katera so mu naložena s tem, da mora plačevati carino za pridelke, ki jih uvažajo z lastne zemlje iz Avstrije ali Madžarske. Vljudno prosimo zato, da blagovoli naslov vse potrebno ukreniti, da se tem obmejnim dvolastnikom za njihove lastne pridelke briše vsaka carina, ravnotako, da se odpravi vsaka taksa za legitimacije, ktere ti prebivalci potrebujejo za prestop državne meje radi pospravljanja svojih pridelkov.

Vljudno priporočamo tudi v ugodno rešitev prošnjo krajev pri Gornji Lendavi za graditev ceste, katera bo vezala kraj G. Lendava s cesto, ki vodi k železniški postaji v Mačkovce. Dosedanje cestne razmere, ktere omogočajo zvezo G. Lendave z Mačkovci so namreč silno neugodne in morajo ljudje po velikem ovinku približno 6 km dalje hoditi, kakor bi pa bilo potrebno.

V Ljubljani, dne 20. februara 1936.

Kaj pišejo o nas?

Kak so že Novine pisale, izdajalejo katoličanski akademiki v Ljubljani jako dober list, ki se zove: „Straža v viharju“. To je list, ka njemi trbej iskati para. Okoli toga lista se zbirajo tudi naši prekmurški akademiki, visokošolci i tudi v njega pišejo.

V 7. številki (1. jan.) je izšeo pod naslovom „Hodil po zemlji sem naši - -“ lepi članek: Sezonsko delavstvo v Slovenski krajini. Med drugim tudi pravi: „Slovenska krajina spada med najbednejše dele Slovenije - -“ in na konci: „Vsled krize se delovni trg za tuje delavce zapira. Nemčija jih ne sprejme več. Francija je že izgnala delavce Poljake. Naše za silo še trpi. Doklej jih bo še? Najbrže ne dolgo. In kaj potem? Kje bodo vzeli kruha ti tisoči, ki žive na račun tujine? Na to vprašanje bo treba misliti in odgovoriti nanj.“ Teško je to pitanje našega izseljenstva i istina je, kak pravi članek: „Razen redkih

domačinov jim dozdej nihče ni posvečal skrbi.“

Isto mišljenje, kak smo povdarili v izseljeniškoj številki Novin (1. dec. 1935) i edno nedelo prle. Veseli nas, da se k tistim „redkim domačinom“ pridružujejo tudi naši katoliški akademiki i se začnejo zanimati za naše „izseljeniško vprašanje.“

Prekmurški misijonarji v Misijonskom koledari. Naši slovenski lazaristi izdajalejo v Grobljaj jako lepi mesečnik „Katoliški misijoni“ i tak z njim so med slovenskim narodom močno razširili misijonsko miseo. Vsako leto pa izdajo tudi koledar; „Misijonski koledar.“

Letošnji Misijonski koledar je posvečeni misijonom na Kitajskom. Opisuje težke prilike za misijonare na Kitajskom, zgodovino Kitajske, zgodovino krščanstva na Kitajskom itd. Na str. 102-105 so opisani tudi „Slov. misijonarji na Kitajskem“, pač oni slovenski misijonarji, šteri na Kitajskom

delujejo. Zdej jih deluje na Kitajskom devet slov. misijonarov i misijonark. Tak poroč. Mis. koledar. Med devetimi se imenujeta našiva prekmurkiva misijonara-duhovnika Kerec in Geder. Njiva slika je i na kratko povedano vsakoga življenje i delo (str. 103-104). Med drugim tudi piše:

„Joško Kerec in Joško Geder, salezijanska misijonarja, že več let z velikim uspehom delujeta v Gospodovem vinogradu na Kitajskem. O obeh misijonarjih moramo reči, da sta misijonarja na vsej črti. Popolnoma sta se izročila Bogu za bližnjega. Vse svoje dušne i telesne moči sta darovala za duše poganov.“ — Lepa pohvala! Da bi šče le tak naprej oba ostala! — V koledari so pozabili omeniti, ka mamu Slovenci tudi šče ednoga misijonskoga brata na Kitajskom i to je Meolic Štefan iz Kroga. — Geder Jožef je napisao za te koledar tudi dvoje stvari iz svojih misijonov i to: „Iskalec sreče“ (str. 113-114) i „Čudodelna breskev“ (str. 128).

Rojstvo pesmi.

Vsa bol se je stisnila v njo,
ker srce je v zimo zašlo,
v njem hrepenenje gori
in išče rešilne poti. —

Za srcem prijateljskim grabi,
da svoje najlepše iztrga pozabi,
biser svojih temnih globin,
sad najtežjih bolečin . . .

Odrešilni angel je prišel,
violino je v roke vzel:
večno novo pesem poje,
nikdar mrtve srčne boje —

Največji pijanec ga spremlja veselo,
ne moti ga hreščeči glas;
premagal že družbo je celo,
kmalu bo prišel do nas.

Oči so se vprle v lok,
v strune in v godca, v obraz,
razširil se prostor je v nebni obok,
v sonce: izginil bo mráz!

Že so pasijonke cvetele,
solze so kot rosa njih rasti;
zato bodo večno dehtele —
Ne more jih nihče ukrasti!

Andrej:

Boj pijančevanja.

Zdaj, gda nam sija sreča mladih let, si izboljšajmo mlada srca i sadimo v nje lepe krščanske čednosti. Zato tu stavim edno pitanje. Ali kaj delamo na to, da bi v naših prosvetnih organizacijah ustanovili abstinentni odsek? Vnogo je dobre mladine, ki pa nima nobenega smisla za abstinenco. To je slabo znamenje za mladino, ki se ne ve premagati, zatajiti, čí glij bi bilo to koristno i potrebno. Dnesden, gda mladina potrebuje izobrazbe, bi bila najboka izobrazba ta, da bi pogumni dečki i dekke odločno začeli boj proti pijančevanju, zakaj to je naš največji sovražnik, ki nam pokvari telko ne- dužne mladine.

Če ne bi bilo na sveti opojnih pijač, bi se polovico manje greha napravilo, polovico manje skuz prebilo i ljudje bi bili bole bistroga razuma i bokšega obnašanja kak so dnesden. Dostokrat čujemo, ka stari ljudje to- žijo, ka jim je oslabo razum i spomin, da nemrejo več trezno premisliti. I ka je vsemi tomi vzrok? Gvišno so tej ljudje že v ranoj mladosti i tudi v nadaljnjem življenju zastupili svoje možgane i razum z alkoholom; ka so lehkomišelno zapravili v mladosti, to pogrešajo v sivoj starosti. Če so pa ne oni sami pili, pa so njuvi stariše.

Zato, mladina, v boj proti alko- holi, da ga preženemo iz naše lepe slovenske zemle, gde nesmileno gos- podari. Zabadav se trudimo za na- predek i blagor domovine, čí ne ome- jimo povodni pijančevanja. Človik si z neizmernim pilom vniči vse duševne i telovne sile i si zamori ves čüt za plemeniti i zvišena dela. Alkoholik se popolnoma poživini i je zmožen vsega hüdoga. V družini je prepír, uboga žena je sužna v lastnoj hiši, deca pa komaj čakajo, da zrastejo i odido po sveti. Lejko pravimo, da je alkohol največji razdiralec družinske sreče i občega blagra. Neoporekliva istina je, da je delo za abstinenco v zdajšnjih časih poleg razširjanja do- brih časopisov najplemenitejše delo za narod.

Gde začeti i kak delati za ab- stinenco? Začnóti more najprle vsaki sam pri sebi! Pristopimo v družbo treznosti, če ne v prvo, pa bar v drugo stopnjo. Družba treznosti ima dve stop- nji. V prvi so tisti, ki se zavežejo, da nedo pili nikše alkoholne pijače, to so pravi ali popolni abstinentje; na drugoj stopnji so pa tisti, ki zmerno i za potrebo samo pijejo. Iz lastne skušnje znam, da to ne nikaj žmet- noga i nemogočega; le nekolko do- bre vole i premagovanja trbe meti. Bodri nas oni zvišeni ideal, za šterim stremimo, da bi s svojim vzgledom tudi druge pripelali na pravo pot po- štenoga i krepostnoga življenja.

Kakša mladina, takša bodočnost. Tü i tam je že šteri abstinent, trbe

GLASI.

SLOVENSKA KRAJINA.

Na podporo Novin je darivala Hranilnica in posojilnica v Lendavi 200 Din. Bog povrni plemeniti dar.

Beltinci. Mi beltinčarje mamó tudi goreče agitatore za dr. Mačka. Tej par ljudi šče celo faro pridobiti za Mačka. Svojim vernim poslušalcem pripovida vlej, da čí do Mačka voliti, te jim nede trbelo porcije plačüvati. Maček na to napravi, ka do biki po dvanajst dinarov. Mačkovi agitatori mislijo, ka čí de meo Maček kakše cügle v rokaj, ka njemi te nede trbelo penez, te do se pa znan pasli ali ka- menje po cesti lizali mačkovi. Vej mi že znamo, ka da se maček miši najej, te se fajm dol leže i spi, za vse drugó se ne briga. Zato pa pamet.

Bogojina. V nedelo dne 1. marca 1936. bo ob 3 vóri popoldnevi, po večernicaj občni zbor živinorejskoga selekcijskoga društva v narodnoj šoli. Če ne bi bilo ob navedenoj vóri na- vzočnih zadostno število članov, se bo vršo občni zbor pol vüre sledkar na istom mestu, ki bo sklepaó ob vsakšem številu članov. Na spoređi so poročila funkcionarov, volitve i slu- čajnosti. Vabimo vse napredne kme- tovalce, ki se zavedajo važnosti te prekóristne kmečke organizacije, da se občnoga zbora udeležijo v punom številu! ODBOR.

Sv. Jürj. Na Jožefovo bomo igrali tü krasno skrivnost „Vrata“, primerno za postni čas. Na Čepleno Marijo bomo igro ponovili.

Širitelom Marijinoga Lista i Novin. Zadnjič smo meli priliko gle- dati kak so širili adventisti verno svoje brezbožne knige, kak so vsiljevali ljudi, naj je küpijo i širitelje so prišli iz Beograda k nam širit židovske kni- ge. Mamó zgled, širitelje, kaj delažo brezbožneži s svojimi knjigami, širiteli mi še pa bole moremo širiti naše dobre knige, posebno Marijin List i Novine, tak tudi mi vzemimo v roke Marijin List i Novine i od hiše do hiše ga širimo, vej ne košta dosta, Marijin List na mesec 1 dinar, Novine pa 2 Din. i nam ne trbe iti v druge kraje širit kak adventisti, mi vsaki v svojoj vesi širimo i priporočajmo, naj si vsaka hiša naroči Marijin List i Novine. Ne strašimo se, čí nam gda kaj božnoga pravijo zaradi toga, ve dobimo plačilo pri Bogi. Širitelje, širimo Ma- rijin List i Novine, da ne bo hiše, ki si ne bi naročila. — Širiteo.

Občni zbor sportnega kluba Mura, Murska Sobotá. V smislu § 14 klubovih pravil sklicuje upravni odbor kluba za dne 10. marca 1936 redni letni občni zbor kluba z običaj- nim dnevnim redom. Občni zbor se

Roditeljski sestanek na samoupravnoj gimnaziji v Soboti.

Minulo nedelo se je vršo rodi- teljski sestanek na samoupravnoj gim- naziji v Soboti. Potreba složnoga dela med domom i šolov, — štero so že večkrat naglašale „Novine“ — se je v popunoj meri dokumentiralo na tom prvom sestanki dveh najvažnejših vzgojnih faktorjev. Na sestanki se je pretresalo več važnih pitanj, šterih uresničenje bo v dobro vučencem. Sestanek se je vršo v prav domačem i nepresiljenom toni, i je bio skrbno pripravljen. Kak veliko je zanimanje starišov do šolskoga dela i vzgoje, je razvidno iz toga, da so se stariši — nazljud slabomi vremení — skoro v popolnóm številu udeležili sestanka. Želeti bi bilo, da bi se ti roditeljski sestanki nadaljavali. — Ravnateljstvi oz. profesorskomu zbori čestitamo za miseo i želimo mnogo uspehov.

pa, da se med seov spoznamo i sküp združeni mi močmi idemo v boj proti pijančevanju v boj proti ljudskomi so- vražniki alkoholi. Nemremo napraviti koristnejšega dela, kak čí delamo na to, da bi se po našoj miloj sloven- skoj zemli omejilo pijančevanje.

Zato ustanovimo v vsakšem pro- svetnom društvu, mladeniškoj zvezi, pri deklíškoj zvezi, abstinentni odsek,

Se ščete **reumatizmi i gihti** boriti v prav-
proti Vašemi vom časi?

Trganje i smicanje v kotrigaj i čunklaj, otečenje kotrig, iz- obličenje rok i nog, trganje i smicanje i krči v raznih delih tela so navadni spremljalci reumatizma i čuntnoga betega, proti šterim se moramo boriti v pravom časi, ar inači beteg vsigdar bole napredüje.

Probajte domačo vračenje
s tabletami iz **solí zdravilnih vrelcov,**

štere se na umetni način prirodno sestavljajo pò ednom blagotvornom zdravilnom vrelci. Morete se sami osvedočiti od neškodljivosti toga sredstva i od njegovoga hitroga delüvanja. — Pišite šče dnes na poštansko zbirno mesto:

ERNST PASTERNAK, BERLIN, SO.,

Reg. S. br. 1127 od 25. I. 1936

Michaelkirchplatz No. 13. Abt: H. 287.

vrši v klubovem prostoru gostilne Banfi z začetkom ob 20. (8.) uri. V slučaju nesklepčnosti se vrši občni zbor eno uro kasneje na istem mestu ob vsakem številu navzočih. Event. samostojni predlogi se morajo predložiti odboru s podpisi najmanj 10 do glasovanja upravičenih članov vsaj 8 dni pred občnim zborom.

Za Bogojino. Nekši bogojanski farnik nam piše precí dugo poročilo od žalostnih razmer v Bogojini: kak prej tüdi tam ide rakovo pot. Tovariš alkohol kralüje predvsem mladini; ponočüvanje se širi, prosvetnoga društva nega, v samoj cerkvi je med službov božov nered, spevanje vsikdar slabše, mlajina več ne spevle, raj se skrivle po kotaj i se pogovarja i. t. d. Tak se toži nekši bogojančar, šteroga dopisa pa ne moremo objaviti, ar se ne pod- pisao z imenom.

Pertoča. Preminočo nedelo, 16. februara, so pri nas nastopili na odri; igra je bila tak lepa, ka so si vnogi brisali skuze. — Isti večer so pa ni- kakí šteli okradnóti g. plebanoša; po- srečilo se njim je odnesti nekaj živil v vrednosti 300 Din. — Odišla je od nas gdč. vučitelica Baša, ki nam ostane v lepom spomini, ar je delavne dni rada hodila v cerkev pa je skrbela za lepi red šolske dece pri meši. — Meli smo velki ogenj; zgorela je edna hiša, ljudje so komaj rešili. Obširneje bomo poročali.

Sv. Jurij. V četrtek, 20. februara, so naš g. provizor meli sveto mešo z liberov za pokojnoga g. plebanoša Čariča; v nedelo pred tem so nakratko pozvali ljudi, naj se meše kem več udeleži; pa je rejsan prišlo izredno dosta ljudi (več kak na prve petke Srca Jezušovoga, pa te dni dosta ljudi pride!) Tak, ka so se na konci meše g. provizor obrnoli od oltara k ljudem pa jim izpregovorili par prisrčnih reči kak zahvalo v imeni pokojnoga gos- poda. — Isti den so tudi skoron vsi navzoči pristopili k svetomi prečišča- vanji pa ga darüvali za pokojnoga župnika . . . Mešani pevski zbor je pa krasno pepevao pri toj meši.

Samo 5 ali 10 Din. Če zakadiš ali za- piješ mesečno 5 ali 10 Din., nimaš od tega nič. I če zakadiš i zapiješ mesečno 50 ali 100 Din. imaš od toga ravnotako — nič. I če bi zakadil ali zapil 500 ali 1000 Din. na mesec, bi imel od toga — nič. Če pa se pri Karitas zavaruješ za slučaj smrti za mesečnih 5 ali 10 Din., glej, kaj boš imel od tega! Če si star 15—19 let, ko se zavaruješ i boš skoz 30 let plačeval mesečno 5 Din., se izplača v slučaju smrti 2530 Din. Če boš plačeval me- sečno 10 Din., se bo izplačalo 5060 Din. Če si star 25—29 let i boš plačeval skozi 20 let mesečno 5 Din., se bo izplačalo 1990 Din. zavarovalnine. Pri plačevanju 10 Din. se bo izplačalo ob smrti domačim 3980 Din. Če si star 35—59 let i boš plačeval 5 Din., bo zna- šala zavarovalna ysota 1480 Din. Ali po vsem tem more kdo reči, da se ne more zavarovati, ker nima denarja? Mirno lahko rečemo, da ni takega človeka, izvemši brezposelne, ki nimajo zaslužka i so navezani na podporo drugih. Kdor je zdrav i dela dan za dnem, zasluži toliko, da bo na mesec mogel pogre- šati 5, 10 i še več Din., ki jih bo plačeval za zavarovanje. S tem nezatnim plačevanjem bo naredil sebi i domačim veliko dobroto, ker bo zagotovil za slučaj smrti za kritje raznih izdatkov večjo ali manjšo vsoto. Zavarovanje pri Karitas je najprimernejši način štednje. Iz vplačavanja nezatnih vsotič zraste po več letih precejšnja vsota. Glede načina zavarova- vanja ni nobenih težav, ker ima Karitas skoraj v vsaki župniji zastopnika, pri katerem se lahko vsakdo oglasi. V Slovenski krajini se lahko zglosite pri Šinko Jožefu v D. Lendavi, ali pri Rous Štefanu v Beltincih, ali pri Skalar Jožici v M. Soboti. V Mariboru (Orožnova ulica 8) ima Karitas svojo podružnico, ki je tudi vsakemu na razpolago. Pritrčajte si me- sečno samo 5 ali 10 Din. i rešili bodeše sebe i domače velike skrbi!

Črensovci. Preminoči ponedlek se je v Črensovcih na farofi vršila dekanijaska konferenca lendavske de- kanije. Zbrali so se vsi duhovniki de- kanije, zvün dobrovničkoga plebanoša g. Lejko Štefana. Referirala sta gg. kaplana Šoštarec Alojzij iz Turnišča i Berden Jožef s Hotize, kak bi se ljudi kem bole pritegnilo k posvečüvanji nedele i zapovedanih svetkov, i kak bi združili kat. akcijo z drugimi kat. organizacijami. Po konferenci so ne- šterni gospodje odišli, nešterni so pa šče ostali tam i so obslužavali god domačega gospoda plebanoša.

Lendava je dobila novoga sod- nika, ki je prišeo mesto kazensko prestavljenoga dr. Kuntariča. Novomi sodniki g. dr. Kyovsky Rudolfi želimo, da bi se med nami dobro počüto, deleč pravico našemi ljudstvi.

Znameniti možje od papeža.

. . . Le mimogrede naj se . . . do- taknemo ugovora, ki ga je strankarska zgodovina spravila na dan in ki sedaj straši kot vrednostna trditve (znanost) od žganjarij do vseučiliških stolic. Naštevajo se nekatere resnične in do- zdevne npravne napake in politične zmote papežev v najbujnejših slikah. Najprej pribijmo, da pisarstvo, ki se je zarilo v te stvari, *ni samo nekato- liško, marveč da služi v boju proti ka- toliški cerkvi* in večinoma tudi narav- nost brezverstvu. Zato ni in ne more biti objektivno (istinsko). Radi tega išče in gleda le *slabe strani*; če jih ni, si jih pa *ustvari*. *Nekatoliški in tudi neverni resnicoljubni učenjaki so nam podali toliko gradiva, da more le bebec tajiti ogromne dobrote, ki jih je prejelo človeštvo od papežev*“.

(Dr. J. Ev. Krek, Izbrani spisi IV. 20., str. 212—213).

„Od tistoga časa, kak se je Evro- pa ločila od rimskoga papeža, blodiyo njeni narodi kak ona črna čreda, ki je zgubila pastira, kak mornarji na razburkanom morji“.

(Dr. A. Mahnič, knjiga života str. 78.)

„Papež je ne Cerkev; pa na njem je Cerkev zozidana. On je od Boga odebrano, vidno sredstvo, da se ob- čuva edinstvo Cerkve, a po tom i sa- ma Cerkev. Brez papeža razpadne velka, vesolna, vse narode obsegajoča Cerkev v poedine narodne cerkve, štere postanejo navadno orožje v rokaj vladarov, so brez spoštovanja i moči, narod jih prezira, a düh Kristušov zapušča“.

(Dr. J. Hettinger, apologie des Christen- tums, V. 95.)

Sadno drevje, jablani,

kakor kanaške, boskopski kosmač, zlata par- mena, Baumanova ren. porenki krivopecelj, mošanckar, Jonathan, bobovec, i druge sorte po sadnem izboru i hruške: klapovka, ge- lentovka, amaniška, koroška moštnica i tepka se dobijo v drevesnici Kmetijske podružnice pri Mali Nedelji.

K ODAJI je dvonadstropna HIŠA s trgovskim lokalom

na najbolje prometnom kraji prek od cerkve v LENDAVI. V nadstropji so štiri lepe sobe, v pritličji pa dve z dvoriščom i štalami. Oglasite se pri B A L K A N J I T I S K A R N I.

Naši izseljenci.

Skrb domovine za izseljence.

Dnes najprinesemo nekaj dr. Slavičevih misli o izseljeništvu. („Slovenec“, 2. febr.)

Na pitanje: „zakaj je med našim narodom tak malo brige za našo krv, ki včasih čisto osamljena i pozabljena vmeri v tujini?“ — odgovarja dr. Slavič:

„Teško vprašanje! Ne smemo metati kamenja! Slovenski narod ne živi v izobilju. Vedno je moral napejati svoje največje sile, da se je preživljal. In kdor se mora boriti za lastno eksistenco (obstoj) ne more dosti misliti na druge. To velja tudi za naš obstoj. Mi smo venomer v borbi za kruh in za materinščino, vedno v boju za svojo zemljo. Ni čudno, če se je med nami razširilo mnenje, da je mogoče zunaj v velikem svetu le boljše, kjer nas nikdo ne preganja. Tudi denar je prehajal od izseljencev in pripomogel k utvrti o blagostanju v tujini. Kdo bi izseljencem pomagal, ko jim dobro gre! Naši neprestani boji za slovensko kulturo na domačih tleh pa so zaposlili tako rekoč vse razpoložljive sile, da na tujino, kjer preganjanj ni bilo, nikdo ni mislil. Usodna pozabljivost, to je res, a razumljiva.“

Što se je največ i v prvi vrsti brigao za izseljence? — Cerkev!

„Prva je svojo dolžnost storila cerkev. Katoliški duhovniki so bili prvi, ki so šli za izseljenci v tujino, živeli z njimi bedno življenje, stradali z njimi, se z njimi borili i zmagovali ter ustvarili organizacije (društva), ki so izseljencem bile edina opora v boju za obstanek, poleg tega pa trdnjave verske zvestobe i narodnega življenja. Svoje dolžnosti pa ni storila država. Ne prejšnja, ki je bila vesela, da so Slovenci odhajali, ne sedanja, ki izseljenskega problema (vprašanja) še ni doumela v tisti meri, kot druge države, na primer Poljska, Čehoslovaška, Nemčija. Privatna (zasebna) razgibanost je mnogo storila, toda če državna oblast ne pomaga, ima zvezane roke. Danes smo narodna država i se nam bo, upajmo, kmalu posvetilo, da je izseljenstvo zaklad, ki ga je treba čuvati z vsemi sredstvi, z mednarodnimi organizacijami (društvami) in tudi z denarjem, ki se na tem polju stotero obrestuje. Zamisel o „Institutu (ustanovi) za Slovence v tujini“, ki ga namerava ustanoviti Rafaelova družba v Ljubljani, spada med te naidebne zasebne po-

bude, ki pa kričijo po državni pomoči, če hočejo res uspevati... Nemški in poljski poskus sta se sijajno obnesla.

Tam so izseljenski instituti postali ognjišče gorečega dela za izseljence... Želimo, da bi vsa slovenska javnost zamislila „Izseljenskega instituta“ sprejela kot eno najlepših pobud za koristno narodnoobrambno delo in da bi tudi država, ki so ji Slovenci tako vdani, ustanovitev zavoda omogočila in k njegovemu uspešnemu delu

Pisma naših iz tujine.

J. M. J. Chateaurouse le, 2. febr. 1936.

Prečastiti gospod! Preteklo je že precej časa kak sem poslala peneze, štere sem dobila na Dom sv. Frančiška, ne da bi Vam kaj pisala. Zdaj sem pa dobila malo prilike in Vam pišem par rendic. Razveselile so me k Novinam priložene prošnje, ve se mi je s tem ponudila „pobiraška čast“, štero sem pred ništernimi leti ta püstila zavolo mojega odhoda. Dobila sem 83 fr. i kak mi je „Banka Baruch“ sporočala, ste Vi dobili 249.60 Din. Ne je bio dar samo edne osebe, nego so mi darivali sledeči: Gospa Guillon 20 fr., ga. Pignol 5 fr., gdč. Bailly 25 fr. in gospod Dechatre 33 fr. Istina je preč. gospod, da Vam vsaki delavec, šteromi ste poslali te prošnje, nede mogeo doprinesiti toga. Francozje na kmetih, po fermah, pri šterij so zaposleni naši delavci, so trdi, nemajo nikaj srca do svojega bližnjega, če ravno so v nogi bogati po rokaj slovenskoga delavca.

Kalendar z M. Listom za mesec december sem dobila. Tudi za januar mi je prišeo i Novine mi redno hodijo. Človek vsikdar žmetno čaka domačih novic i tudi dosta koristnoga najdemo v tej našij Novinaj. Nad vse sem zadovoljna z njimi. Poleg nijj šče mam naročeni Bogoljub, tak, da mam konči nekaj dobrega čtiva, štero sem jako pogrešala. Za zdaj končam mojo pisavo i Vas v presv. Srcu Jezušovom lepo pozdravljam. Sporočite v Gospodi pozdrave preč. g. Bakani v Lendavi. Znam, da so tudi vsikdar zaposleni in zato jih nebom nadlegüvala šče jaz z mojim pismom. Spominam se jih pa, kak tudi Vas, v mojoj skromnoj molitvi in vüпам se, da se združüjejo naše molitvi pred prestolom Najvišjega. Oprostite preč. gospod.

Vam v Gospodi hvaležno vdana Plej Marija, Črensovci, v Franciji.

dejansko pripomogla. Kako? To je vprašanje, ki naj ga rešijo skupno vsi, ki slovenski narod predstavljajo. Tudi „izseljenska ura“, o kateri sem slišal, da jo hoče urediti ljubljanska radijska postaja, je silno važno... sredstvo, ki se ga po drugih državah že dolga leta z uspehom poslužujejo. Bog jo kmalu daj, to „izseljensko uro“, da bo vezala med seboj domovino na slovenski zemlji in domovino raztrese-no po vsem svetu“.

Pozdravljajo iz Francije: Ficko Janoš, z ženov Apolonijov i malim sinekom Andrejom, od Sv. Sebeščana: novoga g. plebanoša, celo sebeščansko faro, vrednika Novin, roditele, brate, sestre, rodbino i g. učitelja Berdona, vsem vse dobro žele, predvsem mir boži i zdravje; Hozjan Marija, Odranci, je v dobrom mestu, vsako nedelo i svetek idejo k meši, gda naše liste do rok dobi, se njim veseli, kak da bi pismo dobila od oče ali matere, šteriva sta že pokojniva, rada bi mela biblijo s kepami; (jo dobi, naj pošle peneze; biblija košta okoli 40 Din. s poštninov vred. Vr.); Ropoša Štefan i žena Helena, Lendava, lendavskim dühovnikom i celoj lendavskoj fari, uredniki Novin z osebjom uredništva i uprave, starišom, sestram, bratom, naše liste redno dobiva; (prosi knjigo, a ne pove kakšo; naj nam naznani i jo dobi. Vr.); Gjer-gjek Marija, Kovačevci, starišom, bratom, sestram, poznancom, prijateljicam, celoj Slov. krajini i domačoj občini pa uredniki Novin; naše liste redno dobiva, so njej na tolažbo, je rada čte i znoja naroči na novi naslov, kama se je priselila. Vsi nam vsem vse najbolše želejo v tom novom leti. — Bog povrni! Vrednik.

Prekosnice.

Dühovnik je predgao od pekla. So gotova znamenja, po šterih se lahko spozna, šteri pride v pekeo. Starica je razmila, ka dühovnik za vsakšega zna, jeli pride v pekeo i ide k njemi, naj njoj pove, če ona tudi pride ta. Ne njoj je mogeo dopovedati i ne se je mogeo rešiti inai, da njoj je pravo, naj pokaže zobe. A gda odpre višta brez zob, njoj pravi, da bo v pekli škripanje z zobmi. Ona pa zob nema, zato ne pride v pekeo.

P O Š T A.

Hari Ema, Barisis. Peneze sprejeli i pozdrav tudi. Bog plačaj Žöks Štefan Cne Gidy. Od Török Jožefa z Gorice dobili polletno naročino pa tudi tvojo pošilatev, ka si više dobo, smo prejeli. Bog plačaj. Ropoša Štefan, Noveant. Peneze sprejeli, knjigo naročili. Bog plačaj za pozdrav. Nas veseli, da vedno dobivaš naše liste i se njim radüješ. Pozdravljeni. Maršič Ivan, Nangeville. Hvala za pozdrav i trüd na hasek Domi sv. Frančiška. Ka prosiš, bo, samo mejte malo potrpljenje. Proti zakoni se ne more delati. Sestri se je naročilo, naj pride. Bertalanč Marija, Contz-les-Bains. Penezj prišli z lepim pismom, ki ga po priliki objavimo. Za obe plačano na celo leto. Horvat Janoš, Bakovci. Dajte liste tistim, ki je ščejo z deležom plačati. Letos ešče vzememo tak. Leta 1932 pa je samo 2100 Din. obračunamo v kmečkoj posojilnici, ne pa 2200. Naslov popravili. Kar Josip, Branges. Sprejeli 144 Din. Prosimo odgovor, na kaj je višek poslan. Titan Franc, Krog. Mencigar Marija je nikaj ne plačala na lani. Liste pa je dobivala. Se zna, da od augusta naprej ne dobila, ar nišče ne dobo zavolo velikoga M. Lista. Dužna je 20 Din.

— Če pridejo krivoverci i širijo krive biblije iz Anglije, je narod spoküpi. A če boža Mati, pride i prosi sprejem, te jo plodijo zato, zakaj se njena sveta mladost opisuje, ka bi se rešila naša mladina. Raj v pekeo, kak 4 Din. dati za rešitev mladine. Takši je dnešnji svet. Horvat Franc, Bogojina. Za Drvarič Kristino sprejeli 50 Din. pa 180 Din na tvoji račun. Prošeno bo. Fujs Marija i Mihalič Antonija, Francija. Prva z lžekovec, druga z Vančavesi, pozdravita svoje domače, bel-tinsko i tišinsko faro pa urednika Novin pa pošilata 50 Din. na Dom sv. Frančiška. Peneze sprejeli Bog plačaj. Prosimo pa naročino. Mihalič Antonija na lani vse dužna, to je 100 Din. i teliko vsaka na letos. Hvala za pozdrav. Sakovič Štefan, Rogoševci, 76. Peneze sprejeli. Hvala. Dajte nam odgovor, jeli bi sestri pošilali v Francijo Novine i na kakši naslov. Katančič Kalman, Černelavci. Kalendarje so bili 2 meseca na odajo v Soboti. več jih nega. Naročnik ste ne več, po znižanof cenil ga tak ne bi mogli dobiti. Vind Marija, Francija. Peneze na l. 1936 sprejeli. Odpiši mi naslov tiste nesrečne dekle, lejko bomo jo pa mogli z Marijinov pomočijov spraviti na pravo pot. Vidvi tudi molita za njo.

KOLESARJI!

Spomlad se bliža, potrebovali bođete ne samo nova kolesa, pač pa tudi razne dele. Seveda dobite to danas že povsod, ali kje lahko kupite to najcenejše? Samo v trgovini, gde je največja zaloga, torej največja izbira in stalne, ali n naj-nižje cene, to je v prvi naj-večji specialni trgovini za kolesa, pisalne in šivalne stroje, radio aparate, gramofone in fotografske potrebščine

ŠTIVAN ERNEST
v MURSKI SOBOTI.

Zaloga koles za DOL. LENDAVO:
ANTON VARGA, trgovec pri
KOLODVORU.

Dr. Janez Ev. Krek.

Božji blagoslov.

Povest.

Tudi Tonček je radovedno ogle-doval gosta in videlo se mu je, da mu je všeč. Ko ga je prišleč prijazno poklical k sebi, ga je brž ubogal in se usedel poleg njega na klop.

„Ubogi Tonček ti pravijo mama, kaj ne? Jaz pa sem videl mnogo, mnogo dečkov, ko so tisočkrat ubožnejši kot ti. Ti imaš mamo in ata; veš kam iti spat; kadar si lačen, dobiš, kar želiš. A koliko je dečkov po svetu, ki nimajo nikogar, da bi zanje skrbel, da bi jim dal jesti, ki se potikajo krog kot izgubljena žival.“

„Mož, pri nas ostanite, pa mi boste pripovedovali o takih dečkih, kaj ne,“ se je oglašil Tonček in zvedavo gledal v tujca.

„Rad, prav rad. Vidiš, Tonček, pa to še ni najhuje, da so taki dečki lačni in brez doma. Še mnogo huje je, da nimajo nikogar, ki bi jih kaj poučil. Mlada kri je poskočna, včasih tudi trmasta. Kaj ne, Tonček. In če se mlad dečko nič Boga ne boji, postane hudoben, vsem v nadlego. Ti pa imaš mamo, da te učijo moliti in se bati Boga. Saj gotovo znaš lepo moliti.“

Tonček je povesil glavo. „Ej, to mu gre slabo. Pri nas nimamo časa za take reči. Potrebno bi bilo, pa--; dokler je bila dekla Urša pri hiši, ga je nekaj učila; sedaj je gotovo vse pozabil. Za k spraševanju pa še ni, saj ga vidite, kakšen revček je,“ je odgovorila mati.

Res je bilo tako. Za Tončekovo vzgojo so se kaj malo brigali. Že od rojstva ga niso bili veseli. Oče se je vedno jezil nad njim. Mati se pa ni znala lotiti svojih dolžnosti in je tudi

rajši videla, da ni imela opravka s sinčkom. Bolelo jo je, kadar ga je pogledala.

Tuji mož je udaril na pravo struno v njenem srcu. Čutila je, da bi bila morala drugače skrbeti za otroka, in sram jo je bilo. Ljubko ji je delo, ko je videla, kako prijazno se razgovarja prišleč s pokvečenim Tončkom in ga boža po licih; in kako prijazno gleda ta v njegov razorani obraz.

„Stric, jaz vas ne pustim od hiše; pri nas morate biti, da mi boste kaj lepega pravili,“ je vzkliknil Tonček in naslonil svojo glavo ob njegove prsi.

„Moj ljubček, samo če bom smel. Saj tudi jaz nimam nobenega doma.“

Možu je pri teh besedah zablestela solza v očesu.

„Ali ste mogoče vi tisti Janez Kovač ali kako je že rekel moj mož, ki ima priti, da bo —“

„Živel na srenjske stroške, hočete reči,“ ji je pomagal tujec, ko je videl, da ne ve, kako bi se izrazila. „Jaz sem tisti, toda bati se me ni treba. Nadleže ne bom delal. Moči so mi sicer opešale; za težko delo nisem, a toliko se vendar še upam zaslužiti, kolikor bom porabil. Saj nisem razvajen, pač pa skušen v vsem hudem. Stara leta bi rad preživel v domačem kraju in upam, da se dobi kak usmiljen človek, ki mi prepusti kotichek, kjer bom čakal, da me Bog pokliče s tega sveta. Dolgo tako ne bom več!“

Ženi je bila cela kopa vprašanj na jeziku, a premagala se je; šla je v kuhinjo in prinesla skledico gorke juhe.

„Nate, lačni ste gotovo.“

„Bog vam plačaj; kdor revežu kaj dá, Bogu posoja in si služi božji blagoslov,“ ji hvaležno odvrne stari

Janez in s slastjo použije prineseni dar. Milo začudeno ga pogleda županja pri teh besedah in nehote se ji izvije vzdih iz prsi. Potem pa vstane in gre iskat moža. Zunaj za skednjem ga dobi, ko ravno kriči nad staro ženo, ki se je bližala hiši po poljski stezi.

„Tatica potepuška, med mojimi njivami se nimaš vlačiti. Brž se mi poberi!“ tako je vpil, ko ga zagleda žena. Preden se obrne k njemu, zakliče ženi:

„Mati, le brez strahu pojdite k nam; nič se ne menite za njegovo vpitje; od kosila nam je še dosti ostalo za vas.“

„Kaj? Ti mi oporekaš in vlačiš berače v hišo? Potepuhov ne maram.“

„Taka stara žena, ki komaj hodi, je pri tebi potepuh. Nikar ne govori tako neumno! Mati, le pojdite in v veži počakajte, da pridem,“ odgovori županja, prime moža za roko in ga odvede s seboj po vrtu. Šel je brez ugovora. Pomenkovala sta se precej dolgo. Mož je bil videti izprva zelo razburjen, a žena se ni dala odgnati. Ko je zavil proti hiši, mu je zaklicala:

„Niti eno uro ne ostanem več pri tebi, če me ne ubogaš. Vsaj za poskušnjo!“

Beračica je že čakala v veži. Postregla ji je prijazno kot še nikoli nobeni. Zvenele so ji v ušesih besede: „Kdor revežu kaj dá, Bogu posoja in si služi božji blagoslov.“ Mehko in toplo ji je bilo pri srcu, ko si je ponavljala: „Tudi jaz si ga hočem zaslužiti.“

Janez se je v hiši že do dobra sprijateljil s Tončkom, ko prigrmi župan v hišo.

„Kje je tisti capin, ki je zmešal moji stari glavo? Ali si ti? Pokaži

pravice!“ zakriči.

„Za nobenega capina ne vem tu blizu,“ se nasmeje Janez, vstane in ponudi županu roko.

„Kaj? Še norčeval bi se rad iz mene. Iz hiše te bom vrgel!“

„S tem ne boste imeli kaj dela, gospod župan, saj vidite, kako sem suh. Zato vam ni treba tako pogumno nastopati. Tu so moji papirji.“

Tonček je nekaj časa srepo gledal očeta; potem pa se ga je prijel za koleno in jel jokati:

„Ata, pustite strica pri nas! Jaz jih imam tako rad. Kaj ne, ata, da jih boste?“

Tudi žena je prišla i podpirala Tončkovo prošnjo. Župan se je unesel in podal. Tuji stric je dobil kotichek, ki si ga je želel. Pri Tomčevem gruntu je bila bajta, kjer so imeli navadno kako gostaško družino, da je pomagala na polju. Sedaj je bila že leto dni prazna, ker nobeden ni maral poslušati vednega prepira. To kočjo je dovolil župan staremu Janezu v stanovanje. Žena je tako hotela in kdo bi se rval z njo, je dejal. Janez se je preselil takoj v svoj novi dom. Potrebno pohištvo mu je dala županja. Še Tonček mu je nesel par stvari. Ko je bil stari mož sam v hiši, je pokleknil k molitvi.

„Bog tako hoče; da bi le mogel kaj dobrega storiti v njegovo čast,“ je vzkliknil, ko je vstal in mirnega srca pogledal skozi okno po njivah in travnikih, ki so mu obnavljali spomine zlate mladosti.

Župan je bil pomirjen. Tembolj je pa divjal njegov oče, ko je zvedel, kam so deli došlega Janeza. Preklinjal je njega in sina in ženo in sebe in ves svet in žugal, da bo podrl bajto in pobil njegovega novega gosta. Dalje,